

Οι γεωπολιτικές προκλήσεις και ο νέος ρόλος της Ελλάδας

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ***

Ο πέμπτος Στρατηγικός Διάλογος με τις Ηνωμένες Πολιτείες επιβεβαίωσε κάτι που έχει γίνει κοινός τόπος: ότι οι διμερείς σχέσεις βρίσκονται στο καλύτερο σημείο τους. Η ατζέντα των θεμάτων της συνεργασίας έχει επεκταθεί τόσο, που οι συζητήσεις της περασμένης Παρασκευής στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ έγιναν με μια αντιπροσωπεία σαράντα Ελλήνων αξιωματούχων. Το εύρος των θεμάτων είναι μεγάλο και πλέον καλύπτει από την άμυνα και την ενεργειακή σύμπραξη μέχρι τις επενδύσεις και την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών και της κλιματικής αλλαγής – με την πολύτιμη υποστήριξη των ΗΠΑ σε τεχνολογία, δομές συνεργασίας, αλλά και ευκαιρίες οικονομικής ενίσχυσης στρατηγικών επενδύσεων.

Μπορεί η ένταξη της Ελλάδας στις «Συμφωνίες Αρτεμις» για την εξερεύνηση του Διαστήματος να είναι περισσότερο συμβολική, αλλά η διοργάνωση του παγκόσμιου συνεδρίου Our Oceans για την προστασία των θαλασσών - ωκεανών τον Απρίλιο στην Αθήνα είναι μια ευκαιρία να τεθούν οι βάσεις της μετάβασης στην πράσινη ναυτιλία, κάτι που με δεδομένη την ισχύ της ελληνικής ναυτιλίας μάς αφορά άμεσα, ώστε να διασφαλιστεί και η ανταγωνιστικότητα του κλάδου.

Σε μια δύσκολη διεθνή συγκυρία, με τον υπουργό Εξωτερικών Αντονι Μπλίνκεν να έχει μόλις επιστρέψει από την πέμπτη του περιοδεία στη Μέση Ανατολή μετά την έναρξη του πολέμου στη Γάζα, η διμερής του συνάντηση με τον υπουργό Εξωτερικών Γιώργο Γεραπετρίτη εστίασε στα διεθνή και περιφερειακά θέματα. Και είναι χαρακτηριστική η εκτίμηση αξιωματούχου του Λευκού Οίκου ότι η Ελλάδα επιδεικνύει πρωτόγνωρη και

ευπρόσδεκτη αυτοπεποίθηση, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες σε διάφορα πεδία που έχουν την υποστήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών.

Σε μια στιγμή σημαντικών προκλήσεων για την αμερικανική διπλωματία, όταν καλείται να διαχειριστεί μια κρίσιμη φάση του πολέμου στην Ουκρανία και τη Γάζα, ο Στρατηγικός Διάλογος υπογραμμίζει ότι ο ρόλος της Ελλάδας είναι ευρύτερος από τη στενή μας γειτονιά. Η χώρα μας συνεισφέρει στη διπλωματική και αμυντική υποστήριξη της Ουκρανίας απέναντι στη ρωσική εισβολή, συμμετέχει με διάφορους τρόπους στην προσπάθεια για την προστασία της ναυσιπλοΐας στην Ερυθρά Θάλασσα, ενώ την ίδια ώρα επιχειρεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης στη Γάζα.

Κι ενώ οι προσεχείς μήνες θα είναι κρίσιμοι, η επόμενη συνάντηση για τον στρατηγικό διάλογο θα γίνει μετά τις αμερικανικές προεδρικές εκλογές. Οι πλέον έμπειροι Έλληνες διπλωμάτες και αναλυτές σημειώνουν ότι δεν περιμένουν αλλαγές στα ουσιαστικά των διμερών σχέσεων, καθώς η στρατηγική εταιρική σχέση με την Ελλάδα έχει διακομματική στήριξη. Ωστόσο, σε περίπτωση εκλογής του Ντόναλντ Τραμπ υπάρχουν μεγαλύτερα ερωτηματικά για την εξωτερική του πολιτική και την πορεία των διατλαντικών σχέσεων. Η δήλωση του Τραμπ, ότι θα ενθάρρυνε τη Ρωσία να κάνει «ό,τι στο διάολο θέλει» με τις χώρες που δεν πληρώνουν όλη τη συνεισφορά τους στο ΝΑΤΟ, έχει προκαλέσει αναστάτωση στην Ευρώπη. Ακόμη και σε μια τέτοια περίπτωση, όμως, η Ελλάδα έχει κρίσιμο ρόλο να διαδραματίσει για τη διασφάλιση της διατλαντικής συμμαχίας.

* Η κ. Κατερίνα Σώκου είναι Nonresident Senior Fellow στο Atlantic Council και ερευνήτρια εξωτερικού στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**.